

Przedmiotowe zasady oceniania z geografii
w Szkole Podstawowej nr 6 w Głogowie



opracowała: mgr Anna Kubaczka

I. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW

Rozpoznaje się i ocenia osiągnięcia ucznia w zakresie:

1. Jego geograficznych wiadomości z danego semestru bądź roku
 - a) znajomość i rozumienie pojęć
 - b) stosowanie zdobytych wiadomości w praktyce
2. Jego umiejętności
 - a) analizowanie i interpretowanie danych
 - b) stosowanie poznanych pojęć w sytuacjach typowych i nietypowych
 - c) porównywanie, uogólnianie i wnioskowanie.
3. Posługiwanie się językiem geograficznym.
4. Aktywności na lekcjach i w pracy poza lekcyjnej
 - a) systematyczne i samodzielne odrabianie prac domowych
 - b) udział w konkursach, itp.

II. KRYTERIA STOPNI

1. Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w całości treści wykraczające, potrafi je selekcjonować i hierarchizować, samodzielnie analizuje i interpretuje zjawiska geograficzne, ocenia i wyciąga wnioski na podstawie materiałów źródłowych;
- samodzielnie rozwiązuje postawione mu problemy, proponuje rozwiązania nietypowe, posiada umiejętność myślenia geograficznego;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia lub osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

2. Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści dopełniające, potrafi samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów;
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne lub praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach;
- sprawnie posługuje się terminologią geograficzną oraz mapami geograficznymi;
- umiejętnie ocenia, interpretuje i analizuje zjawiska geograficzne, dostrzega związki i zależności zachodzące w środowisku geograficznym, posiada zdolność myślenia geograficznego.

3. Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- przyswoił treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji i podręcznika, a także rozwiązuje typowe problemy z

wykorzystaniem poznanych metod. Ponadto samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi.

4. Stopień *dostateczny* otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowiska.

5. Stopień *dopuszczający* otrzymuje uczeń, który:

- przyswoił treści konieczne, z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach;
- rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne lub praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności.

6. Stopień *niedostateczny* otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie wymagań koniecznych, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
- nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności;
- nie potrafi korzystać z mapy, zlokalizować głównych obiektów geograficznych na mapie, błędnie analizuje zjawiska geograficzne.

III. NARZĘDZIA POMIARU

Test diagnozujący

1. Praca samodzielna ucznia na lekcji (do 40 min) w formie pisemnej obejmująca wiadomości i umiejętności dotyczące szerokiego zakresu materiału nauczania na danym poziomie (wrzesień, po I semestrze, na koniec roku szkolnego) - duża różnorodność zadań; oceny 1-5;
2. Testy są zapowiadane (podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości);
3. Na oddzielnej lekcji następuje omówienie wyników testu;
4. Ocena z testu nie ma wpływu na ocenę semestralną ani końcowo roczną, ma jedynie znaczenie diagnostyczne – mówi nauczycielowi, z którym uczniem i nad jaką partią materiału należy jeszcze popracować;
5. Testy przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów i ich rodziców do zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.

Sprawdzian

1. Zapowiedziany tydzień wcześniej, poprzedzony wpisem w dzienniku.
2. Samodzielna, pisemna praca ucznia na lekcji (30 - 45 min) obejmuje wiedzę i umiejętności z maksymalnie 5 ostatnich tematów.
3. Sprawdzian poprzedzony jest lekcją powtórzeniową, na której utrwalony jest zakres materiału i podane są zagadnienia.
4. Sprawdzian musi być pisany przez nieobecnych uczniów w innym, uzgodnionym przez ucznia z nauczycielem, terminie. Jeśli uczeń nie dotrzyma terminu traci prawo do poprawki.

5. Uczeń może poprawić sprawdzian w czasie i formie uzgodnionej z nauczycielem. Uczeń poprawia pracę tylko raz, do dziennika elektronicznego wpisywana jest ocena pierwsza i z poprawy. Do klasyfikacji uwzględnia się ocenę z poprawy.
6. Sprawdzian powinien być oceniony i omówiony w ciągu 14 dni.
7. Po sprawdzeniu i ocenieniu sprawdziany przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów i ich rodziców do zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.

Praca klasowa

1. Zapowiedziana tydzień wcześniej, poprzedzona wpisem w dzienniku.
2. Samodzielna, pisemna praca ucznia na lekcji (30 - 45 min) obejmuje wiedzę i umiejętności z ponad 5 ostatnich tematów.
3. Sprawdzian poprzedzony jest lekcją powtórzeniową, na której utrwalony jest zakres materiału i podane są zagadnienia.
4. Praca klasowa musi być pisana przez nieobecnych uczniów w innym, uzgodnionym przez ucznia z nauczycielem, terminie. Jeśli uczeń nie dotrzyma terminu traci prawo do poprawki.
5. Uczeń może poprawić pracę klasową w czasie i formie uzgodnionej z nauczycielem. Uczeń poprawia pracę tylko raz, do dziennika elektronicznego wpisywana jest ocena pierwsza i z poprawy. Do klasyfikacji uwzględnia się ocenę z poprawy.
6. Praca klasowa powinna być oceniona i omówiona w ciągu 14 dni.
7. Po sprawdzeniu i ocenieniu prace klasowe przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów i ich rodziców do zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.
- 8.

Kartkówka

1. Samodzielna, pisemna praca ucznia (10-15 min), przeprowadzona na początku lekcji i obejmująca materiał z ostatniego tematu.
2. Kartkówki nie muszą być zapowiadane.
3. Kartkówka, która była niezapowiedziana nie musi być pisana w innym terminie przez nieobecnych uczniów.
4. Po sprawdzeniu i ocenieniu kartkówki są oddawane uczniom na następnej lekcji.
5. W ciągu półrocza uczeń może napisać:
 - a) do 5 kartkówek w przypadku 1 godziny zajęć w tygodniu,
 - b) do 8 w przypadku 2 godzin zajęć w tygodniu.

Praca domowa

1. Praca ucznia wykonywana w domu.
2. Praca domowa jest obowiązkowa.
3. Brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, w którym było do zrobienia zadanie domowe jest równoznaczny z brakiem zadania domowego.
4. Uczeń ma obowiązek odrobienia pracy, której nie miał na najbliższą godzinę lekcyjną. Jeśli tak się nie stanie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Brak zadania domowego odnotowywany jest w dzienniku w postaci (-), a trzykrotny brak jest równoznaczny z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

6. Prace domowe nie zawsze muszą być oceniane.
7. Prace domowe mogą być sprawdzane w następujący sposób:
 - wybiórczo na ocenę podczas lekcji, jak również po zajęciach,
 - poprzez głośne odczytanie przez ucznia,
 - wspólnie z całą klasą.

Aktywność

Za trzy plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

Samodzielna praca na lekcji (indywidualna, grupowa)

Może być oceniana w skali ocen 1 – 6, w zależności od trudności postawionego zadania.

Zadania dodatkowe (referaty, prezentacje, prace długoterminowe, doświadczenia, eksperymenty, itp.)

Mogą być oceniane w skali ocen 1 – 6, w zależności od trudności postawionego zadania.

Projekt edukacyjny

Kryteria oceny projektów są ustalane wspólnie z uczniami. Mogą być oceniane w skali ocen 1 – 6. Ocenie podlega:

- zawartość merytoryczna projektu, w tym właściwy dobór i przetwarzanie informacji – ilość i jakość wyszukanych informacji oraz materiałów, ich sposobów selekcjonowania i analizowania, przestrzegania praw autorskich,
- sposób przedstawienia informacji (forma graficzna - przejrzystość, czytelność, estetyka, kompletność, atrakcyjność, kreatywność; forma ustna – styl i kultura wypowiedzi, wykorzystanie pomocy audiowizualnych i innych materiałów, atrakcyjność, kreatywność, syntetyczne przedstawienie wniosków)
- umiejętność współpracy w grupie – koordynacja działań, dobra organizacja pracy i zaangażowanie wszystkich członków zespołu, pracowitość, inicjatywa, samodzielność.

W ciągu semestru można zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej:

- jeden raz klasa 7
- dwa razy klasy 5, 6 i 8.

Uczeń może poprawiać każdą ocenę w ciągu 2 tygodni od jej uzyskania.

Udział w konkursach

Konkursy mają na celu motywowanie ucznia do dalszego rozwoju i stwarzają warunki do samodzielnej pracy.

Uczniowie mogą brać udział w konkursach:

1. wewnątrzszkolnych - laureaci (I, II, III miejsce) otrzymują częściową ocenę celującą.
2. zewnątrzszkolnych:

- laureaci konkursów geograficznych, ekologicznych, itp. na szczeblu międzyszkolnym, powiatowym, wojewódzkim lub krajowym otrzymują ocenę roczną celującą.

IV. KRYTERIA OCEN

Testy, sprawdziany, kartkówki są punktowane i w zależności od zdobytych punktów wystawiona jest ocena wg poniższej skali:

% maksymalnej liczby możliwych do zdobycia punktów	ocena
0% – 29,9%	niedostateczny
30% - 39,9%	dopuszczający
40% - 49,9%	dopuszczający +
50% – 59,9%	dostateczny
60% - 69,9%	dostateczny +
70% – 85,9%	dobry
86% - 90%	bardzo dobry
90,1% -94,9%	bardzo dobry +
95% - 100%	celujący

Waga ocen:

- sprawdzian 6
- kartkówka 3 - 4
- odpowiedź ustna 3
- zadanie domowe 1- 3
- zadanie dodatkowe (dla chętnych) 4 - 6
- praca na lekcji 1- 3
- aktywność 2
- przygotowanie do lekcji 2
- projekt 5 – 6
- konkursy 5- 6

W skład schematu oceny za odpowiedź ustną wchodzi:

- zawartość rzeczowa;
- argumentacja - wyrażanie sądów, ich uzasadnianie;
- posługiwanie się językiem przyrodniczym;
- sposób prezentacji - umiejętność formułowania myśli;
- zgodność z wybranym poziomem wymagań.

Oceny i kryteria

Celujący: odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca; uczeń potrafi wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych i nietypowych;

Bardzo dobry: odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca;

Dobry: odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna;

Dostateczny: odpowiedź nie w pełni samodzielna, pojawiają się błędy merytoryczne;

Dopuszczający: odpowiedź niesamodzielna, pomijająca istotne treści merytoryczne;

Niedostateczny: odpowiedź niesamodzielna, poważne błędy merytoryczne lub brak odpowiedzi.

Przy wystawieniu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną.

Ocena pracy domowej (zadania podstawowe):

- zależy od wybranego poziomu wymagań,
- każda ocena może być podwyższona w zależności od:
 - sposobu rozwiązania,
 - systematyczności,
 - estetyki.

Uczeń, który jest często nieobecny na lekcjach geografii i nieobecności są usprawiedliwione, może uzupełnić braki w czasie wcześniej zapowiedzianej indywidualnej konsultacji z nauczycielem. Uczeń może poprawić ocenę cząstkową w terminie nie przekraczającym 2 tygodnie.

Nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia na jednej z obowiązujących form pisemnych poprzedzonych tygodniową zapowiedzią wpływa na śródroczną lub roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w zakresie wywiązywania się z obowiązków ucznia.

V. SEMESTRALNE I KOŃCOWOROCZNE OCENIANIE UCZNIÓW

Ocena śródroczna (roczna) jest ustalona ze wszystkich ocen cząstkowych z uwzględnieniem preferencji ocen ze sprawdzianów i kartkówek.

Ocenę semestralną (roczną) nauczyciel wystawia w terminie ustalonym przez dyrektora szkoły - przed klasyfikacją. Ocena semestralna (roczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ale przy jej wystawianiu pod uwagę będą brane również:

- postępy ucznia,
- aktywność,
- systematyczność i pilność,
- samodzielność pracy.

Ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II semestrze.

O zagrożeniu oceną niedostateczną, nauczyciel informuje wychowawcę ucznia na miesiąc przed klasyfikacją. Wychowawca przekazuje pisemną informację rodzicom.

Ustalona przez nauczyciela ocena semestralna (roczna) może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu sprawdzającego (poprawkowego). Szczegółowe zasady klasyfikacji semestralnej i rocznej określone są w WSO.

VI. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach.
2. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał.
3. Informację o planowanej ocenie klasyfikacyjnej podaje się uczniowi co najmniej dwa tygodnie przed końcem semestru.
4. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej na semestr otrzymuje uczeń i jego rodzice miesiąc przed końcem semestru.
5. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, konsultacji indywidualnych, które odbywają się w terminach ustalonych przez dyrektora szkoły (wychowawcę).
6. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych.
7. W zależności od potrzeb przeprowadzane są: rozmowy indywidualne (zebrania, konsultacje), rozmowy telefoniczne, wpisywane uwagi do zeszytu przedmiotowego ucznia, dziennika elektronicznego informujące rodziców o postępach i trudnościach w nauce ich dzieci.

VII. ZASADY WSPÓŁPRACY Z UCZNIAMI, RODZICAMI I PEDAGOGIEM SZKOLNYM W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA

1. Ustalenie wspólnie z uczniem jakie partie materiału wymagają nadrobienia.
2. Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione:
 - a) pomoc koleżeńska,
 - b) pomoc nauczyciela,
 - c) praca własna.
3. Współpraca z pedagogiem szkolnym:
 - a) wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

VIII. ANEKS

DOTYCZĄCY OCENIANIA UCZNIÓW Z OPINIAMI Z PORADNI PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ

Uczeń posiadający aktualną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom podanym w **rozdziale IX PSO** ma dostosowane wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, poprzez np.:

- dyslektycy mają czytaną treść zadań (jeśli o to poproszą),
- mają wybór formy odpowiedzi (pisemna, ustna)
- uczniowie z zaburzeniami motoryki małej otrzymują gotowe pomoce dydaktyczne (reszta uczniów wykonuje je samodzielnie), a podczas tworzenia wypowiedzi pisemnych lub rozwiązywania zadań w czasie sprawdzianu dopuszczalne jest wydłużenie czasu pracy;
- z nadpobudliwością angażowani są do pomocy nauczycielowi (rozdają pomoce, rozwieszają plansze lub wykonują inne działania pozwalające im poruszać się podczas zajęć i nie zaburzać procesu dydaktycznego);

Jednak uczniowie ci powinni opanować co najmniej wymagania konieczne, żeby móc kontynuować naukę w klasie programowo wyższej lub musi być zauważony postęp w wiadomościach i umiejętnościach ucznia. W przypadku tych uczniów przy ustalaniu oceny nauczyciel może brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć uczestniczenia w zajęciach dodatkowych (zajęcia doskonalące).

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinię o dostosowaniu wymagań edukacyjnych, wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, traktowani są indywidualnie (metody i formy pracy dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz predyspozycji ucznia).